

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 glid., za pol leta 1 glid. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volitev okrajnega odbora v Konjicah.

(Izv. dopis.)

Dne 17. t. m. smo imeli volitev odbora v okrajnem zastopu. Po izidu poprejšnjih volitev bi narodna ali konservativna stranka morala izvoljena biti. Toda propala je. Marsikdo bi vprašal, kaj je temu krivo? — Mlačnost nekaterih od Slovencev izvoljenih zastopnikov, lažnjiva beseda nekaterih, ki se možakom prištevajo, in strastna, brezozirna agitacija od nasprotni strani, kajti ta dan je prišlo tudi veliko nepoklicanih volilcev.

Nemškutarško-liberalna stranka je sicer sedaj na krmilu, toda v kratkem jej odklenka. Ta straka si je predrznila to zmago veliko imenovati ter jo židovskim listom kot tako telegrafirati. Vprašali bi jo kaka večina je to, ako ima pri 36 zastopnikih samo 19 glasov? Jako dvomljiva, kajti pri tej večini so nekateri figamozje.

Kako je pa prišlo, da je narodna stranka samo 12 glasov dobila? Temu je sledeče krivo. Čast. g. nadžupnik so se ta dan odpeljali ali desertirali, česar bi od njih nikdar pričakovali ne bili, ker so samovoljni obljubili, s konservativno stranko glasovati.

Celjski liberalni zakotni listič ali „Nachtvahterca“ jim poje zarad tega čast in slavo. Če pa ta listič, kateri častito duhovščino, katoliško vero, Slovence itd. smeši in psuje, — duhovnika hvali, je dovolj rečeno.

Dva od kmetjskih občin izvoljena zastopnika, Koprivnik iz Pake in Fijauš iz Stranice nista volila. Prvi, ker je nekemu nemškutarju par grošev dolžan, zadnji pa, ker z Vitanjskimi nemčurji na lov hodi. Nemškutarji so se jima neki strašno grozili, če bi volila.

Toda to je slab izgovor. Če ne mislita z nami hoditi, bi se ne bila smela voliti dati. In kot izvoljenca bi morala našo korist zastopati in varovati. Seveda tretji kmet ni manjkal. Šparovic je še celo v lastno skledo pljunil.

Dva trgovca K. in R. nista volila, ker so se jima nemškutarji grozili, da jih bodo javno sramotili in jima javno škandal delali, deloma pa tudi zarad tega, ker sta videla, da je konservativna stranka ta dan v manjšini. Kako da je pa oskrbnik grajščine svitlega kneza Windischgrätz-a z liberalci potegniti mogel, to je nam nerazumljivo. Kajti ta človek je še dan pred volitvijo narodnjakom roko dal, da bode konservativno volil in zadnji so ga zarad tega tudi v odbor kandidirali. Razven tega so svitli knez odličen konservativec in oskrbnik bi moral po tem takem že samo zarad tega konservativno voliti, ne pa se svojemu gospodu nasproti na prste staviti in se kot liberallec obnašati.

Kako so nemškutarji ta dan in že poprej agitirali, lahko tudi iz tega razvidite, da še celo hudo bolanega Wukošek-a niso pri miru pustili ter so ga iz Zreč k volitvi pripeljali, da je z njimi glasoval. Vsi so rekli „no sedaj bo pa ozdravil“, kajti še v volilno sobo ni mogel sam iti, ampak nesli so ga.

Seveda so nemčurji ta dan svojo dvomljivo zmago z nepoklicanimi volilci slavili. Nekateri so letali okoli in kričali, kakor da bi bili nori ali pa obsedeni.

Posebno kričanje se je na večer pri J. Walland-u slišalo. Pili so tako dolgo, da so se na zadnje med seboj sprli.

Nekega po kričanju dobro znanega Vitanjskega nemčurja so morali svariti in zavračati. Še neki z zausničami so si drug drugemu grozili. Konečno so dobro znanega nemčurskega krokarja iz Oplotnice iz gostilnice na zrak posadili.

In ti ljudje, ki imajo še razven tega v svoji sredini nekatere kušarje kameleone, ki barvo spreminjajo, drznejo se imenovati „spoštovanje zahtevajoča inteligenca“ (achtungsbietende Intelligenz)!

Vi narodni in konservativni zastopniki pa ne zgubite zarad tega nikakor poguma. Za-

hajajte vsi redno k sejam ter ne ustrašite se groženja in agitacije naših nasprotnikov. Pokažite jim, — ako bo treba, — zobe in videlo se bo, kdo da je gospod.

Volitev v okrajni zastop celjski.

(Izv. dopis iz Celja.)

Skupina kmetiskih občin je volila svojih 10 odbornikov dne 16. t. m. v okrajni zastop. Po imeniku je 49 volilnih mož. Na dan volitve so se zbrali narodni volilci ob 9. uri zjutraj v gostilni pri „Strausu“, da so se o kandidatih dogovorili.

Zbralo se jih je okoli 40 volilcev med njimi volilni mož za Frankolovo g. Mihael Vošnjak, ki je nazočim o stanju naših okrajnih zastopov govoril in sicer omenil, da imajo le nekatere dežele take zavode, kajti zelo potrebni niso in prihranil bi se gledé administracije nekateri goldinar, ako bi se namesto teh zavodov postavno osnovali „cestni odbori“ (kakor na Kranjskem) šolske zadeve bi pa prevzele občine same in druge posle pa zopet deželni odbor.

Zdajšnja postavo o okrajnih zastopih napravili so si tako zvani liberalci po svojih željah tako, da ostanejo kmetiske občine zmiraj v majšini, ker skupina velikega posestva in skupina obrtnikov, potem eno ali drugo mestice ali kaki nemčurski trg v okrajni zmirom prevlada kmetiske občine in narodne kraje pri volitvi v okrajni zastop.

Ako se ne bi dalo odpraviti okrajnih zastopov, moramo na vso moč zahtevati, da se zdajšnja postava spremeni, in naloga naših poslancev bode, dobiti nam pravično postavo, po kateri se mora v prvi vrsti jemati ozir na velikost davka.

Po zdajšnjem volilnem redu voli skupina velikega posestva, skupina mest in trgov in skupina obrtnikov vsaka 10 členov ravno tako, kakor skupina kmetiskih občin, ki sama skoraj polovico davka celega okraja plačuje.

Novi volilni red mora toraj razdeliti zastopnike v okrajni zastop po meri davka in če že ostanejo skupine, naj tiste volijo toliko zastopnikov, kolikor jih po davku pristaja, ne pa kakor zdaj, da voli vsaka skupina za se 10 členov ne oziraje se na visokost davka. Kaka krivica se nam po tem volilnem redu godi, omeni dalje g. M. Vošnjak, kažejo sledeče številke:

V celjskem okrajni plačuje skupina velikega posestva davka z dokladami vred okoli 30.000 fl., skupina obrtnikov samo 13.000 fl., in kmetiskih občin skupina pa okoli 80.000 fl. in vender nimajo kmetiske občine več zastopnikov kakor 10, ravno toliko kakor obrt-

niki, ki komaj sedmi del davka kmetiskih občin plačujejo.

Ako bi se vršile volitve v celjskem okrajni toraj po meri davka kakor na Českem, bi imeli veliki posestniki 12, mesta in trgi 7 in obrtniki 3, kmetiske občine pa 18 zastopnikov v okrajnem zastopu. Večina okrajnega zastopa celjskega bi bila toraj narodna, ker Žavec voli enega in St. Jurij pet zastopnikov narodnih.

Po tem pojasnilu g. Mihael Vošnjaka so se postavili kandidati, ki so se potem pri volitvi od narodne stranke enoglasno izvolili.

K volitvi je prišlo vseh 49 volilcev. Prejko se je pa volitva začela, sta jo pobrisala 2 volilca občine celjske okolice in sicer župan Male Tone in Joža Levičnik, ker sta videla, da niso ugodna tla za nemčurje.

V volilno komisijo so se enoglasno izvolili: župan Golavšek iz Griž kot predsednik in dalje: Vošnjak Miha, Zanier Norbert, Širca Ernest mlajši in Jamnik Janez.

Po sklepu volitve se je kazalo, da so dobili narodni kandidati 40 glasov, 4 listki so imeli tiskana nemčurska imena in 3 pisani listki pa mešana imena.

Zmaga narodne stranke je bila toraj sijajna in vsa čast gre našim kmetom, ki so se v zlic mnogege posla doma udeležili polnoštevilno volitve.

Nemčurji so bili po izidu volitve čisto potrti, mnogo listkov so natisnili z blagimi nemčurskimi imeni in jih razdali, pa le 4 so prišli v volilno posodo. Nekateri gospodje podpiratelji „Celjskega lisjaka — Prijatelja“ vidijo vže nepotrebno tega lista in mislijo svojo podporo ustaviti, ker nima listič ne najmanjega upliva niti v svojem gnezdu ne.

Tudi tiskar Rakuš je žalosten, pa menda le zaradi gotove smrti svojega „Prijatelja“, ker mu zaslužek odide. Kdo bi tudi dalje tiskal take smešnosti in neumnosti.

Gospodarske stvari.

Izpita zemlja

Kako zemlji iz nje vzete moči zopet povrniti, to je za kmeta preimeno in važno vprašanje. Pa ne vpraša se samo, kako bi se to doseglo, ampak tudi kako bi se to z najmanjšimi potroški in po najizdatnejšem načinu storiti dalo.

Splošna rešitev tega vprašanja je pa zelo težavna, ker morda ne najdemo kje dveh kmetij, kterima bi jednako ravnanje v tem oziru tudi jednako teknilo in pomagalo.

Zato se ne dajo o povrnitvi zemeljne moči trdna pravila postaviti. Le načela se morejo